

Forslag

til

Lov om det civile beredskab.

Fremsat den 7. oktober 1959 af statsministeren.

§ 1. Det i medfør af denne lov gennemførte planlægningsarbejde og de i medfør af loven truffene foranstaltninger skal have til formål at fremme landets samlede forsvar, herunder at sikre opretholdelse i krigstid af regeringens funktioner og af den statslige og kommunale forvaltning, opretholdelse af ro og orden, styrkelse og udnyttelse af landets produktionsevne og transport- og kommunikationsapparat samt sikring og fordeling af forsyninger af enhver art.

§ 2. Det påhviler de enkelte ministre, hver inden for sit administrationsområde, at gennemføre det planlægningsarbejde og træffe de foranstaltninger, som til enhver tid måtte være påkrævet med henblik på tilrettelæggelsen af landets civile beredskab.

Stk. 2. Til koordinering af planlægningsarbejdet inden for det civile beredskab og af de dermed følgende foranstaltninger og til gennemførelse af den del af arbejdet, der ikke varetages af andre styrelser, oprettes et sekretariat, der står direkte under statsministeren.

Stk. 3. Der nedsættes ved begyndelsen af hvert folketingsår og efter afholdelse af folketingsvalg et udvalg på 11 medlemmer, valgt af folketinget blandt dets medlemmer. Det påhviler statsministeren over for udvalget at redegøre for mere betydende foranstaltninger, som gennemføres i medfør af lovens bestemmelser, ligesom der til udvalget skal afgives en årlig beretning om det inden for det samlede civile beredskab udførte arbejde.

§ 3. Kommunale råd og andre offentlige myndigheder samt koncessionerede virksomheder er pligtige at yde bistand ved plan-

lægningen eller gennemførelsen af foranstaltninger i henhold til nærværende lov.

Stk. 2. Personer, der som tjenestemænd eller på anden måde er beskæftiget i statens eller kommunernes tjeneste eller i koncessionerede virksomheder, er pligtige at udføre de opgaver, som måtte blive dem pålagt med henblik på styrkelse af landets beredskab.

§ 4. I den udstrækning, det er nødvendigt til gennemførelse af foranstaltninger i henhold til nærværende lov, er borgerne pligtige til i fredstid mod fuld erstatning at stille deres faste ejendom til rådighed for samfundet.

Stk. 2. Medmindre andet er fastsat ved kgl. anordning, foretages ansættelse af erstatning m. v. i overensstemmelse med de i § 34 i lov nr. 152 af 1. april 1949 om civilforsvaret indeholdte regler.

§ 5. Vedkommende minister kan pålægge offentlige og private virksomheder og institutioner at træffe de med henblik på sikring, flytning eller spredning af varebeholdninger og produktions- og transportmidler fornødne foranstaltninger samt pålægge virksomheder at have nærmere fastsatte minimumsbeholdninger af varer og produktionsmidler, som anvendes, fremstilles eller omsættes i deres normale virksomhed.

Stk. 2. Forinden påbud gives i henhold til stk. 1, skal der optages forhandling med de pågældende virksomheder eller med disses organisationer om påbudets omfang og de nærmere regler for dets gennemførelse, herunder om spørgsmålet om ydelse af erstatning af statskassen, jfr. stk. 3.

Stk. 3. Dersom de i stk. 1 omhandlede

påbud medfører økonomiske tab, er staten erstatningspligtig i overensstemmelse med almindelige retsgrundsatninger. Erstatning kan ikke kræves, såfremt de med påbudets gennemførelse forbundne omkostninger kan dækkes ved indkalkulering i vedkommende vares pris, uden at de pågældende virksomheder derved bringes i en ugunstigere stilling end andre i samme branche eller virksomhedsgren.

Stk. 4. Erstatning ansættes i mangel af mindelig overenskomst i overensstemmelse med nærmere regler, der fastsættes ved kgl. anordning.

§ 6. Vedkommende minister træffer bestemmelse om, i hvilket omfang de beføjelser, der kan udøves af centrale forvaltningsmyndigheder, under krig eller truende ud-sigt til krig skal kunne udøves af dertil udpegede forvaltningsorganer.

§ 7. Vedkommende minister vil kunne pålægge borgerne pligt til at meddele de for beredskabsplanlægningen fornødne oplysninger.

§ 8. Undladelse af at efterkomme de i medfør af § 5, stk. 1, og § 7 meddelte pålæg straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil

2 år. Strafansvaret påhviler den, der i overensstemmelse med lovgivningens almindelige regler er ansvarlig for overtrædelsen. Er forholdet begået til fordel for et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar tillige eller i stedet pålægges virksomheden som sådan.

Stk. 2. Sagerne behandles som politisager. De i lov om rettens pleje kap. 68, 69, 71 og 72 omhandlede retsmidler kan anvendes i samme omfang som i sager, der forfølges af statsadvokaten. Er der spørgsmål om idømmelse af fængselsstraf, skal der på tiltaltes begæring beskikkes ham en forsvarer.

Stk. 3. Opfyldelsen af de pligter, der i medfør af nærværende lov pålægges en privat person eller virksomhed, kan af vedkommende forvaltningsmyndighed fremtvinges ved pålæg af en daglig eller ugentlig bøde.

Stk. 4. Undlader en privat person eller virksomhed rettidigt at efterkomme et i medfør af § 5, stk. 1, meddelt pålæg, kan vedkommende forvaltningsmyndighed lade foranstaltningen udføre for den pågældendes regning.

§ 9. Ved kgl. anordning kan nærværende lov sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de lempelser, som de stedlige forhold måtte gøre nødvendige.

Bemærkninger til lovforslaget.

I folketingsåret 1958-59 fremsattes forslag til lov om det civile beredskab, jfr. folketingstidende 1958-59, tillæg A., sp. 2351, og folketingets forhandlinger, sp. 3541.

Efter at være underkastet første behandling (folketingets forhandlinger, sp. 4022) henvises forslaget til et udvalg, der ikke nåede at afslutte sit arbejde inden folketingsårets udgang. Udvalgets beretning er optaget i folketingstidende 1958-59, tillæg B, sp. 1187.

Det foreliggende lovforslag er i alt væsentligt i overensstemmelse med det tidligere forelagte forslag, og der henvises til bemærkningerne til dette forslag.

På grundlag af det gennemførte udvalgsarbejde er der dog foretaget følgende ændringer:

Til § 2.

Det foreslås i stk. 3, at der nedsættes et parlamentarisk udvalg med den opgave at følge arbejdet inden for det samlede civile beredskab. Det er iøvrigt regeringens agt på tilsvarende måde at forelægge spørgsmål vedrørende civilforsvarets arbejde for det omhandlede udvalg.

Endvidere er bestemmelsen om nedsættelsen af et særligt koordineringsudvalg udgået. Det er fortsat tanken at nedsætte et sådant udvalg, men under hensyn til, at dets opgave vil være af rådgivende karakter over for regeringen og det foreslåede sekretariat, har man fundet det rigtigst at lade spørgsmålet om udvalgets nedsættelse og sammensætning m. v. bero på regeringens afgørelse.

Til § 4.

I overensstemmelse med bemærkningerne til det oprindeligt fremsatte forslag er det i lovteksten udtrykkeligt angivet, at bestemmelsen alene har relation til fast ejendom.

Til § 5.

Det foreslås, at der optages en udtrykkelig bestemmelse i stk. 2, hvorefter spørgsmålet om påbud med henblik på sikring, flytning eller spredning af varebeholdninger og opretholdelse af minimumslagre samt i forbindelse hermed stående erstatningsspørgsmål skal optages til forhandling med den

pågældende virksomhed eller organisation, forinden påbudet gennemføres.

Stk. 3 er enslydende med det tidligere forslags stk. 2, 1. og 2. punktum, bortset fra en redaktionel ændring i 2. punktum, der tilsigter at tydeliggøre, at bestemmelsen ikke pålægger de private virksomheder, som modtager påbud af udgiftskrævende art, en bevisbyrde udover den, der følger af almindeligt gældende regler.

Stk. 4 er enslydende med det tidligere forslags stk. 2, sidste punktum, med en enkelt redaktionel ændring.